

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-10-04
BN 2017-10-24
Diarienummer 0580/17

Strategiska avdelningen

Ulf Moback
Telefon 031-368 61 74
E-post: ulf.moback@sbk.goteborg.se

Remissvar - Kommunal tillstyrkan av vindkraft

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslås besluta:

- att som sitt eget yttrande i ärendet översända stadsbyggnadskontorets synpunkter till kommunstyrelsen
- att omedelbart justera förevarande beslut

Sammanfattning

Regeringen har uppdragit åt Energimyndigheten och Naturvårdsverket att utvärdera planerings- och tillståndsprocessen vid etablering av vindkraft samt föreslå åtgärder som underlättar och gör tillståndsprocessen mer rättssäker. I sin rapport till regeringen föreslår myndigheterna att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan av vindkraft i 16 kap. 4 § miljöbalken, upphävs. Myndigheterna bedömer att miljöprövningen är fullgod även utan kommunal tillstyrkan. Utredningen biläggs.

Synpunkter i korthet

Övergripande är det inte orimligt med ett kommunalt veto då etableringen normalt inte kräver detaljplan eller bygglov. Om kommunens inflytande ska minska skulle det kunna anges i miljöbalken att ”kommunens ståndpunkt i etableringsfrågan får endast frångås om det finns särskilda skäl”. Frågan skulle kunna utvecklas i förarbetena för att vara till ledning vid rättstillämpningen

Stadsbyggnadskontoret

Agneta Hammer
Stadsbyggnadsdirektör

Katja Ketola
Chef Strategiska avdelningen

Bilagor

01. Energimyndigheten handling

Ärendet

Regeringen har uppdragit åt Energimyndigheten och Naturvårdsverket att utvärdera planerings- och tillståndprocessen vid etablering av vindkraft samt föreslå åtgärder som underlättar och gör tillståndprocessen mer rättssäker. I sin rapport till regeringen föreslår myndigheterna att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan av vindkraft i 16 kap. 4 § miljöbalken, upphävs. Myndigheterna bedömer att miljöprövningen är fullgod även utan kommunal tillstyrkan.

Bestämmelsen om kommunal tillstyrkan, ”det kommunala vetot”, infördes år 2009. Regelverket har uppenbara brister och har visat sig vara både rättsosäkert och ineffektivt. Tillämpningen har försvårat och förlängt tillståndprocessen. Kommunen kan när som helst i processen, utan motivering, säga nej till ett vindkraftsprojekt. Om kommunen inte gör någonting, eller är tveksam, innebär det ett nej till projektet utan att någon särskild förklaring behövs.

Det är fullt rimligt, och önskvärt, att en kommun ska ha en tung och viktig roll när ny vindkraft byggs. Om bestämmelsen om kommunal tillstyrkan tas bort säkerställs detta både genom kommunens starka ställning som remissinstans i tillståndsprövningen och genom möjligheten att styra lokaliseringen via översiktsplanering. Bristen på förutsägbarhet och det faktum att vetot inte omgärdas av rättssäkerhetsprinciper som är självklara vid annan myndighetsutövning, innebär stora problem för vindkraftsutbyggnaden.

En vindkraftsprojektör måste ha en rimlig möjlighet att förutse om projekten kommer att godkännas eller inte. Användandet av det kommunala vetot är inte förenligt med de principer om saklighet och objektivitet som är centrala vid tillståndsprövningar och all annan myndighetsutövning.

Stadsbyggnadskontorets synpunkter

Inom ramen för det pågående arbetet med en ny översiktsplan för Göteborg kommer utredningsområdet för vindkraft att föreslås tas bort från översiktsplanen. Detta eftersom miljödom på Göteborgs Energis vindkraftansökan vid Hakefjordsflaket fick avslag. Det enda området för en större grupplokalisering är därför det befintliga området vid Torsviken. Översiktsplanen ger därför begränsad vägledning för etablering av vindkraftverk. Vid nya etableringar i Göteborg återstår då stadens inflytande vid remittering av tillståndsprövningen för ny vindkraft. I övrigt är det endast möjligt med enstaka verk som får prövas i särskild ordning. Staden är bebyggd och vanligen kommer enstaka verk för nära åretruntboende ur buller-, skuggnings- och säkerhetsskäl.

Övergripande är det inte orimligt med ett kommunalt veto då etableringen normalt inte kräver detaljplan eller bygglov. Om kommunens inflytande ska minska skulle det kunna anges i miljöbalken att ”kommunens ståndpunkt i etableringsfrågan får endast frångås om det finns särskilda skäl”. Frågan skulle kunna utvecklas i förarbetena för att vara till ledning vid rättstillämpningen.